

Zelfbouwatelier Noord-Holland Zuid, 16 juni 2016: bevlogen 'zelfbouwers' delen inspiratie

Inspireren, enthousiasmeren en kennis delen over zelfbouw: de provincie Noord-Holland stimuleert gemeenten en corporaties om zelfbouw in hun gebied mogelijk te maken. Via een tweetal Zelfbouwateliers worden belangstellenden op de hoogte gesteld van alle ins en outs van zelfbouw. De eerste bijeenkomst vond plaats op 19 mei jl. in het stadhuis van Heerhugowaard. De tweede bijeenkomst vond plaats op 16 juni bij Parteon in Wormerveer.

Jurgen de Ruiter, directeur van Parteon heet ons welkom in een schitterende verbouwde chocoladefabriek: een inspirerend voorbeeld van herbestemming. Parteon werkt al met kluswoningen en doet in de wijk Rosmolen de eerste ervaringen op met collectief particulier opdrachtgeverschap. Het is nog bescheiden, maar tegelijkertijd staat de corporatie wel open voor experimenten in de woningbouw, aldus De Ruiter.

Hierna is het woord aan gedeputeerde Joke Geldhof: "Zelfbouw is een trend van formaat. Met verstrekkende gevolgen. We zien hoe zelfbouwers een enorme boost geven aan moeilijke wijken en hoe de sociale cohesie toeneemt. Je stelt mensen in staat te wonen zoals past bij hun leven en om wensen te verwezenlijken die anders niet kunnen, gezamenlijk je kinderopvang regelen bijvoorbeeld, of samen vanuit huis werken.

Deze mogelijkheden zorgen voor heel veel enthousiasme en betrokkenheid. Als provincie zijn we in 2008 gestart met het ondersteunen van bouwgroepen

en sinds 2012 is er naast de subsidie in de startfase ook een renteloze lening in de planontwikkelingsfase. Hiernaast delen we kennis en stimuleren we gemeenten en corporaties zelfbouw mogelijk te maken in de nieuwbouw en bestaande bouw. We zijn graag een vraagbaak, omdat we enorm geloven in wat zelfbouw kan doen voor de woningvoorraad, het woonplezier van je bevolking en in de positieve impact die het heeft op de samenleving.”

Bewoners aan het roer

Jan Jaap Kolkman werd vervolgens voorgesteld als de kersverse ambassadeur van het Expertteam Eigenbouw. Bevlogen vertelt hij over hoe mooi zelfbouw is. “Het is eigenlijk toch te gek voor woorden dat een van onze voornaamste levensbehoeften – wonen - voor ons bepaald wordt. Dat we conceptmatige bouw accepteren en niet eisen te mogen meedenken. In de crisis is dat roer gelukkig omgegaan. We moeten ervoor zorgen dat we, nu de markt weer aantrekt, niet terugvallen in traditioneel denken over woningbouw. Hier ligt een taak voor de overheid, om een lange termijn visie te formuleren waarin we zelfbouw voorzien. We zijn dat de consument verplicht. Zelfbouw zorgt voor energie en dynamiek, geeft een impuls aan wijken en past bij de tijdsgeest waarin we allemaal zelf ons leven vormgeven. We moeten niet terug in die mal, maar bewoners de kans geven zelf aan het roer te staan.” Meer informatie is te vinden op de [website](#) van het Expertteam Eigenbouw.

Ervaringen uit de provincie

Velsen: pionieren met zelfbouw

De volgende spreker, Anna Ankoné van de gemeente Velsen, is het hiermee eens: “Zelfbouw zorgt voor een enorme impuls in je gemeente. Het draagt bij aan een interessante woningvoorraad en betrokken bewoners. Wij zitten nog middenin het traject, maar staan versteld van de interesse. Mensen kampeerden bij ons in de rij voor een kavel en één dag na

de start verkoop was 90% van de beschikbare grond vergeven. Belangrijke lessen voor ons waren: Roep kennis in, in ons geval leerden we veel van Den Haag. Ga niet opnieuw het wiel uitvinden maar leer van experts, stel een koperscoach aan en creëer intern draagvlak, bestuurlijk maar ook bij de ambtenaren. Je hebt voorvechters nodig. Wij hebben voor onze pilot gekozen voor drie locaties, twee met gevarieerde zelfbouw mogelijkheden en één kluscomplex. Op elke locatie gelden andere welstandregels. Op één plek is het zelfs welstandvrij. We merkten dat sommige mensen binnen de organisatie het moeilijk vonden om de teugels los te laten, maar als je het eenmaal doet, sta je versteld van de mooie dingen waar bewoners mee komen. Dus durf het gewoon eens aan!”

Velsen leerde veel van de ervaringen uit Den Haag, maar koos er vanwege de maat van de gemeente en de projecten niet voor om een aparte kavelwinkel op te zetten. In plaats daarvan werd er een aparte hoek in de publiekshal van het gemeentehuis gecreëerd met schriftelijke informatie. Wel werd een aparte koperscoach aangesteld om zelfbouwers te helpen met de verschillende stappen. Meer informatie is te vinden op de [speciale website](#).

50 plussers aan het roer in Aquaradius (Hoofddorp)

De initiatiefnemers van Aquaradius zijn Aye Kampen en Sonja Michaelis. Aquaradius is een collectief zelfbouwproject voor 50-plussers. Hun ervaringen sluiten aan bij die van Anna Ankoné: “Je moet er met open vizier in gaan. Ons project heeft uiteindelijk 11 jaar geduurd voordat het gerealiseerd werd, en het grootste deel van die tijd waren we aan het wachten op bestuurlijk draagvlak. Toen dat eenmaal rond was, meldde zich in no-time een hele golf aan geïnteresseerden. Het bleek echt een gat in de markt. We hebben samen een fijn woongebouw neergezet waar je alvast verzekerd bent van zorg, mocht je dat later nodig hebben. We delen logeerkamers, een huiskamer, fitnessruimte en extra keuken. We weten ons hier verzekerd van een fijne oude dag. Het is een traject van lange adem geweest, maar we zijn dolblij met het resultaat. Wat we geleerd hebben? Je hebt één aanspreekpunt nodig bij de gemeente die meedenkt. Ben daarbij flexibel. Denk mee. Zie kansen. En: je kan niet alles zelf, dus huur hulp in. Meer informatie is te vinden op de [website](#).

Op 15 juni jl. was de opening van het appartementencomplex, op het kanaal van de provincie is daarover een [filmpje](#) opgenomen.

Aan de slag

Na de inspirerende plenaire sessie konden de deelnemers, net als de keer ervoor, aanschuiven bij een aantal workshops om hun kennis te verdiepen:

- Kluspenden met Ditty Blom (expertteam Eigenbouw)
- Provinciale subsidie collectieve zelfbouw met Ditte Valk (provincie Noord-Holland)
- Zelfbouw en grondbeleid met Frans van Deursen (expertteam Eigenbouw)
- Wat zijn de mogelijkheden van zelfbouw voor een corporatie met Han van Goeverden (projectadviseur CPO en werkzaam bij woningcorporatie TBV Wonen)
- Uw casus: in gesprek met het Expertteam Eigenbouw (Hans Vos)
- zelfbouw en duurzaam bouwen met het Servicepunt Duurzame Energie (Jaap Neeleman)
- Ga in gesprek met de zelfbouwers van AQUAradius (Aye Kampen en Sonja Michaelis)
- Marketing van zelfbouwlocaties met Theo Dohle (De Wijde Blik)

De dag werd weer afgesloten met een borrel waarbij nog rustig nagepraat werd over zelfbouw en ervaringen gedeeld werden. Een bezoeker blikt terug: “We waren als gemeente al enthousiast over zelfbouw, maar na vandaag gaan we er echt voor. De verhalen van de ervaringsdeskundigen hebben hier zeker aan bijgedragen. Goed om te zien hoe mooi het resultaat kan zijn en hoe positief bewoners het vinden. Het is verder prettig dat we niet opnieuw het wiel hoeven uitvinden: ik heb vandaag diverse mensen ontmoet die verder zijn met CPO dan wij en wiens kennis ik mag inroepen. Alleen daarom al is het een geslaagde middag.”